

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทย

เรื่อง สมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ศ22106

ชื่อรายวิชา ศิลปะ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

ม.2/2 บรรยายอิทธิพลของวัฒนธรรมและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่มีต่อรูปแบบของดนตรีในประเทศไทย

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ดนตรีในสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นสมัยที่ดนตรีไทยมีการพัฒนาขึ้นมากที่สุด นับเป็นสมัยเฟื่องฟูทางด้านศิลปวัฒนธรรม มีการพัฒนาเรื่องวงดนตรี เช่น มีวงดนตรีประเภทต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย เรื่องเพลงเช่น มีการประพันธ์เพลง ประพันธ์บทละคร บทร้องต่าง ๆ ขึ้น เรื่องเครื่องดนตรี เช่น มีการสร้างเครื่องดนตรีเพิ่มขึ้นมาอีกหลายชนิด และยังมีการนำเครื่องดนตรีต่างชาติเข้ามาเล่นผสมกับเครื่องดนตรีไทย ดนตรีในสมัยรัตนโกสินทร์จะพัฒนาเพิ่มขึ้นในแต่ละรัชกาล ตั้งแต่รัชกาลที่ ๑ และพัฒนามาอย่างต่อเนื่องจนเป็นดนตรีที่เราเห็นกันในปัจจุบัน

สาระการเรียนรู้

1. ประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทย

- สมัยรัตนโกสินทร์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1.ความสามารถในการคิด	1. ใฝ่เรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1-2

ชั้นนำ

1. นักเรียนส่งตัวแทนออกมาพูดประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสมัยรัตนโกสินทร์ว่ามีอะไรเกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

2. นักเรียนท่องชื่อพระมหากษัตริย์ในสมัยรัตนโกสินทร์ตั้งแต่รัชกาลที่ 1-10

3. ครูเปิดรูปภาพเครื่องดนตรี และวงดนตรีที่เกิดขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ให้นักเรียนดู และให้นักเรียนช่วยกันตอบว่า รูปภาพที่เห็นเป็นเครื่องดนตรีที่ชื่อว่าอะไร หรือเป็นวงดนตรีที่เรียกว่าอย่างไร

ขั้นสอน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง ประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ว่าเครื่องดนตรีและวงดนตรีที่เกิดขึ้นในรัชกาลต่าง ๆ มีความเป็นมาอย่างไร โดยเล่าให้นักเรียนฟังว่า ในสมัยรัตนโกสินทร์จะมีการเพิ่มเครื่องดนตรีเข้ามาอีกมากมายในแต่ละรัชกาล และมีการผสมวงดนตรีขึ้น จนเกิดเป็นวงดนตรีชนิดต่าง ๆ เกิดขึ้น และในบางรัชกาลก็จะมี ความรุ่งเรืองทางด้านดนตรีเป็นอย่างมาก

2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม เป็น 9 กลุ่ม เท่า ๆ กัน ทำกิจกรรม ประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทย สมัยรัตนโกสินทร์ ศึกษาและสืบค้นประวัติและความเป็นมาของวงดนตรี เครื่องดนตรีว่ามีวิวัฒนาการทางด้านใดบ้าง นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากหนังสือเรียนดนตรี 2 หรืออินเทอร์เน็ต แล้วสรุปผลการศึกษาลงในใบกิจกรรมที่ 4 ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทย สมัยรัชกาลที่ 1

กลุ่มที่ 2 ศึกษาประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทย สมัยรัชกาลที่ 2

กลุ่มที่ 3 ศึกษาประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทย สมัยรัชกาลที่ 3

กลุ่มที่ 4 ศึกษาประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทย สมัยรัชกาลที่ 4

กลุ่มที่ 5 ศึกษาประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทย สมัยรัชกาลที่ 5

กลุ่มที่ 6 ศึกษาประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทย สมัยรัชกาลที่ 6

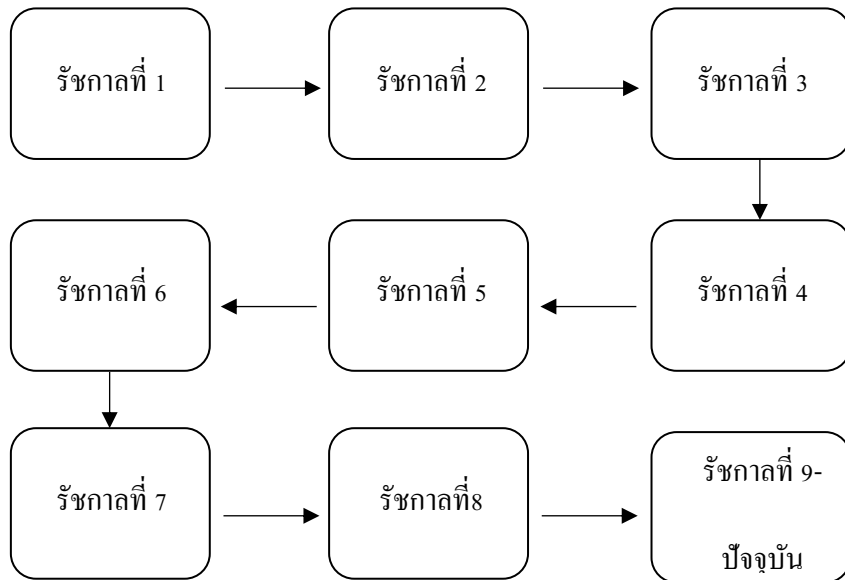
กลุ่มที่ 7 ศึกษาประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทย สมัยรัชกาลที่ 7

กลุ่มที่ 8 ศึกษาประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทย สมัยรัชกาลที่ 8

กลุ่มที่ 9 ศึกษาประวัติและความเป็นมาของดนตรีไทย สมัยรัชกาลที่ 9-ปัจจุบัน

3. ครูสังเกตพฤติกรรมนักเรียนในการทำกิจกรรม และคอยแนะนำแนวทางกับกลุ่มที่เจอปัญหาในการทำกิจกรรมให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

4. ครูเขียนตารางบนกระดานแล้วให้นักเรียนร่วมกันสรุปการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการในแต่ละยุคสมัย

ขั้นสรุป

1. ครูสอบถามนักเรียนว่าอิทธิพลใดที่ทำให้ดนตรีในแต่ละรัชกาลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา
2. ครูสอบถามนักเรียนว่าการที่ครูให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง นักเรียนได้ความรู้และประสบการณ์

อะไรบ้าง

3. นักเรียนแสดงความคิดเห็นและตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์ไทยในสมัย

รัตนโกสินทร์

4. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายสรุปเรื่อง สมัยรัตนโกสินทร์ โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อ

1. PowerPoint เรื่อง ดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์
2. เว็บไซต์ประวัติศาสตร์ดนตรีไทย

แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ดนตรี ม.2
2. ใบกิจกรรมที่ 4 เรื่อง รัตนโกสินทร์

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
สาระสำคัญ - ประวัติและความเป็นมาทางดนตรีไทย	- ใบงานเรื่องสมัยรัตนโกสินทร์	- ใบงานเรื่องสมัยรัตนโกสินทร์	ร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์
ตัวชี้วัด ม.2/2 บรรยายอิทธิพลของวัฒนธรรมและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่มีต่อรูปแบบของดนตรีในประเทศไทย	- ใบงานเรื่องสมัยรัตนโกสินทร์	- ใบงานเรื่องสมัยรัตนโกสินทร์	ร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะ - ใฝ่เรียนรู้	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สมรรถนะ - ความสามารถในการคิด	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบประเมินสมรรถนะรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินความรู้ ดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. จำแนกและวิเคราะห์ดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์			
รวม			

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
จำแนกและวิเคราะห์ดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์	จำแนกและวิเคราะห์ดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	จำแนกและวิเคราะห์ดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	จำแนกและวิเคราะห์ดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้บางส่วนแต่ไม่ครบถ้วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3	ดี
2	พอใช้
1	ปรับปรุง

แบบประเมินทักษะ/กระบวนการทางดนตรี

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
1. จำแนกและวิเคราะห์เครื่องดนตรีไทยและวงดนตรีสมัยรัตนโกสินทร์			
รวม			

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
จำแนกและวิเคราะห์เครื่องดนตรีไทยและวงดนตรีสมัยรัตนโกสินทร์	จำแนกและวิเคราะห์เครื่องดนตรีไทยและวงดนตรีสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	จำแนกและวิเคราะห์เครื่องดนตรีไทยและวงดนตรีสมัยรัตนโกสินทร์ได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	จำแนกและวิเคราะห์เครื่องดนตรีไทยและวงดนตรีสมัยรัตนโกสินทร์ได้บางส่วนแต่ไม่ครบถ้วน

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3	ดี
2	พอใช้
1	ปรับปรุง

แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์

คำชี้แจง ผู้สอนประเมินพฤติกรรมของนักเรียน แล้วเขียนตัวเลข 3,2,1 และ 0 ลงในช่องว่างที่ตรงกับค่าระดับ

คะแนนเกณฑ์การประเมิน

3 หมายถึง ดีมาก

2 หมายถึง ดี

1 หมายถึง ปานกลาง

0 หมายถึง ควรปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ - นามสกุล	คุณลักษณะที่ 4
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

หมายเหตุ

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. **ใฝ่เรียนรู้**
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ
9. กล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสม

เกณฑ์การให้คะแนน แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์แบบรายบุคคล

คุณลักษณะที่ 4.1 ใฝ่เรียนรู้ ตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้

พฤติกรรมบ่งชี้	3	2	1	0
ตามข้อ 4.1	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ ในการเรียน และมี ส่วนร่วมในการ เรียนรู้ และเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ ต่างๆ	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจ ใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมใน การเรียนรู้	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจ ใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมใน การเรียนรู้	ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ศึกษาค้นคว้า หา ความรู้

แบบสังเกตสมรรถนะของผู้เรียนรายบุคคล
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์
เกณฑ์การประเมิน

3 หมายถึง ดีมาก 2 หมายถึง ดี 1 หมายถึง ปานกลาง 0 หมายถึง ควรปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ - นามสกุล	สมรรถนะที่ 2
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

หมายเหตุ

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้	3	2	1	0
1. จำแนกข้อมูล จัดหมวดหมู่จัดลำดับ ความสำคัญของข้อมูลและเปรียบเทียบข้อมูล ในบริบทที่เป็นสิ่งใกล้ตัว	จำแนกและวิเคราะห์ เครื่องดนตรีไทยและวงดนตรีสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	จำแนกและวิเคราะห์เครื่องดนตรีไทยและวงดนตรีสมัยรัตนโกสินทร์ได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	จำแนกและวิเคราะห์ เครื่องดนตรีไทยและวงดนตรีสมัยรัตนโกสินทร์ได้บางส่วนแต่ไม่ครบถ้วน	คัดลอก ข้อมูลข่าวสาร ผู้อื่นโดย ไม่มีการสืบค้น

บันทึกหลังการสอน

ผลการสอน

.....
.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....

ลงชื่อ ผู้สอน